

Vállalkozók Érdekegyeztető Roma Országos Szervezete
Koordináčná rómska celoštátna organizácia
podnikateľov

Vážená Pani, vážený Pán!

Volám sa Som János Bírta, **predseda Koordináčnej rómskej celoštátnej organizácie podnikateľov (VÉROSZ www.verosz.hu H-1046 Budapest, Erkel Gyula u. 21.)**

ako aj **vedúci Maďarskej delegácie Fóra európskych Rómov a kočovníkov (ERTF www.ertf.org Strasbourg c/o Council of Europe Batiment G-1 quai Jacoutot)** fungujúceho v Európskej Rade.

VÉROSZ po viac ako osemročnej prípravnej činnosti v spolupráci **s vedúcimi vysokoškolskými inštitúciami** – so sociologickými, výskumnými, odbornými univerzitami, právnickými, ekonomickými, peňažnými – **v záujme podpory podnikateľského ducha** a na **uľahčenie využívania nových hospodárskych nápadov** a na ich rozšírenie v čo najširšom okruhu vypracovala a v Maďarsku odštartovala svoj program samostatnej zárobkovej činnosti pre viacnásobne znevýhodnené rodiny **a hlavne pre Rómov/cigáňov s nízkou kvalifikáciou:**

„Romainnov“ podnikateľský integračný program
pre vzdelávanie a na trvalé vytvorenie pracovných miest
na základe komplexnej kompetencie

*H.H.H. pre viacnásobne znevýhodnených (hlavne Rómov)
vzdelávací, hospodársky a sociálne vyrovnávací podprogram na vytvorenie pracovných miest
podporujúci malé podnikateľstvo a samostatnú zárobkovú činnosť*

Jestvovanie existenčne oddelených skupín ako trhový výrobca a spotrebiteľ je **taký spoločný spoločenský záujem**, vytvorenie ktorých prispeje **k dynamizácii hospodárstva** a **k vyrovnávaniu regiónov s nižšou úrovňou rozvoja**, ako aj trvalé **objavenie periférnych vrstiev na trhu** napomáha **k uschovaniu sociálneho pokoja**, k uplatneniu zásad rovnosti a spravodlivosti.

Very Important Person (v skratke V.I.P.) je výraz v angličtine pre osoby s osobitným zaobchádzaním. Podľa ideológie VÉROSZ-u základom vyrovnávania je, že práve chudobným, oddelene žijúcim, hlavne rómskym skupinám s nízkou kvalifikáciou treba poskytnúť zvláštne, k ich situácii vhodné, zároveň nediskriminačné zaobchádzanie a posúdenie, pokiaľ chceme dosiahnuť, aby v štátnom rozpočte sa objavili nie ako **berúci podporu**, ale na základe **trvalého zamestnania, so zákonným správaním ako platitelia dane**, čo iným slovom môžeme nazývať aj ako „**integrácia**“.

Základom integrácie je udržateľná zamestnanosť, ktorá je dôsledkom **trvalého objavenia sa na trhu**, a ktorú **nie je možné začať** bez realizačných štúdií– a nie sociologických, ktorými je možné hatať Dunaj -, obsahujúcich reálny hospodársky obsah, **garantujúcich návratnosť**.

VÉROSZ V.I.P podnecovaním podnikateľského ducha a cez **spoluprácu v uzavretom systéme medzi jednotlivé KKV**, ktorú postavila pre svojich členov, **zabezpečuje**:

- **spoluprácu** medzi vhodnými **vysokoškolskými** a výskumnými inštitúciami,
- lokálnu aklimatizáciu čistejších a **inovatívnych technológií**,
- výrobu nových alebo vylepšených **konkurencieschopných výrobkov v každom sektore** miestneho alebo regionálneho hospodárstva,
- **uviedenie na trh** cez obchodné siete a zoskupenia,
- **zaručený predaj** vytvorených výrobkov so ziskom
- **dosiahnuteľnosť financovania, prístup** k obchodným podporným službám,
- cez priemyselne a technologicky špecifické **kompetenčné strediská merateľné zvyšovanie** s regionálnym hospodárskym vývojom spojených inovatívnych kapacít.

K novým projektom prostredníctvom nákupného trhu, na základe **terajšieho predbežného uzavretia zmlúv a finančných príslubov, súboru objednávok pred zostavením bankovej záruky** – ktoré trvalé objavenie sa na trhu zabezpečuje udržateľnú zamestnanosť - VÉROSZ zabezpečuje zamestnanie min. **10.500** **rodinných podnikov**, a **trvalé zamestnanie** na s nimi súvisiacich nových pracovných miestach **cca. 50.000 osôb, a to do 2, čiže do dvoch rokov.**

Pokiaľ berieme do úvahy, že VÉROSZ V.I.P so svojou ucelenosťou je **možným prvým krokom, schodom** riešenia **jedného viac storočného – Cigánskeho/Rómskeho – „problému“**, zabezpečujúci sociálnu integráciu, v tom prípade **predchádzajúcich 8 rokov ani nie je až taká dlhá doba**, čo sme z vlastných síl a likvidity vynaložili na skoro celoplošný **prieskum „problému“**, **na výber** vhodných **vysokoškolských a výskumných inštitúcií** a na vyhotovenie **našich odborných štúdií, na našu stratégiu**, na vytvorenie **uzavretého systému** spolupracujúceho medzi jednotlivými KKV, ktorý vytvoríme v každom sektore hospodárstva pre našich členov, **na vedenie účtov podnikaní** v peňažných ústavoch a na vytvorenie vlastného **účtovníctva**, **na konanie verejných fór**, ako aj **na vyhotovenie realizačných štúdií** a na výber k nim **patriacich trhových účastníkov garantovaných bankou** a na vyhotovenie **návrhu dlhodobých zmlúv**.

VÉROSZ V.I.P. je program samostatnej zárobkovej činnosti,
ktorý zabezpečuje prístup k zamestnanosti, vzdelávaniu, bývaniu a základným službám, ako aj prístup
k zdravotnej starostlivosti – prevencia – a zabezpečuje sociálnu integráciu so sociálnou citlivosťou,
ale na základe prísne hospodárskeho komplexného základu v uzavretom systéme, spojený so vzdelávaním na
základe kompetencie – „Romainnov“,
udržateľný dlhodobo, minimálne na dobu 10-15 rokov,
zabezpečujúci zaručené získavanie majetku a ročný podiel na zisku,
generujúci oživovanie lokálnych spoločenstiev,
vis zárukami zabezpečený finančný, odstahovanie zabraňujúci,
ktorý je a možno ho vykonať na bydlisku.

Stiahnuteľná Kultúra školy strana 100-108: <http://www.iskolakultura.hu/kultura-folyoirat-documents/2004/5/szemle2004-67.pdf>

O plánovanom objeme projektov VÉROSZ smernicu dáva **modelový program** na chov malých zvierat **V.I.P. Rabbit**, ktorý momentálne odštartujeme na hornom okolí Tisy. Okrem spolupráce **v uzavretom systéme medzi KKV** postavených pre našich členov a v súvislosti k nim patriacich **nových pracovných miest** – pestovanie krmiva, logistika, spracovanie, stráženie, atd. – a **trvale zamestnaných osôb v počte 2.000-2.500**, predaj **konkurencieschopných konečných výrobkov** v objeme 6-7 miliónov kg/rok má za následok ročne tržbu vo výške 25-30 miliónov EUR. Naša predajná cena oproti cene králiku za kilogram v Španielsku v roku 2010, ktorá bola 6,56 EURO / kg (môžete pozrieť na www.conejos-info.com/lonjas) s úsporou **obchodného rozpätia základného materiálu, ktoré výrazne zvyšuje výrobné náklady konečného produktu, bola o 40-48% lacnejšia** na živé zviera tej istej španielskej kvality, tak so zoskupením úspor **berie do úvahy o 25-35% lacnejšiu** 4-5 EURO/kg plánovanú **predajnú cenu konečného produktu**. Naše realizačné projekty momentálne tvoria obchodné tajomstvo.

VÉROSZ V.I.P. so svojou komplexnosťou a s viac ako osemročnou prípravnou prácou v plnej miere zapadá do realizácie cieľov, **hlavne v prvom pilieri**, určených práve v týchto dňoch uverejneného materiálu **NÁRODNÁ SPOLOČENSKÁ VYROVNÁVACIA A RÓMSKA ŠTARTÉGIA (2011-2020) – NÁVRH** – ktoré sa vzťahujú na dlhodobé zamestnanie a chcú ich dosiahnuť podľa smerníc sformulovaných na stranách 54-58, 88-91 a 104.

K stiahnutiu: <http://romagov.kormany.hu/download/f/bc/10000/Strategia%20tervezet.pdf>

VÉROSZ V.I.P. so svojou komplexnosťou **zabezpečuje vykonanie skoro každého cieľa** určeného **v bodoch 1., 2. a 3. Rámцovej dohody** uzavretej medzi Vládou Maďarska a Maďarskou rómskou samosprávou dňa 20.05.2011, a svojim uzavretým systémom **garantuje vykonanie Záväzkov vlády pre veľké masy** uvedených **v bodoch 11., 12. a 13. Rámцovej dohody**.

K stiahnutiu: <http://romagov.kormany.hu/miniszterelnokseg/hirek/a-romak-nelkul-nincs-gazdasagi-fordulat>

Rámcová dohoda „POTREBNÉ OPATRENIA V ZÁUJME DOSIAHNUTIA CIEĽOV“:

3. Vláda v záujme dosiahnutia a plynulého sledovania číselných cieľov – s prihliadnutím aj na **Rámec EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020** – prijme podrobný realizačný plán **vo forme nariadenia vlády**, ktoré sa rozvetví aj na určenie zodpovedných osôb za jednotlivé záväzky a na termíny plnenia, ďalej **vydáva vládne nariadenie**, v ktorom uvedie jednotlivé **zásahové oblasti**, účastníkov dohody a s orgánmi určené na spolurozhodovanie aj spolu rozhodovací mechanizmus pre danú oblasť.

VÉROSZ so svojimi skúsenosťami získanými počas 8 ročnej prípravnej práce dokáže pomocou svojich odborníkov, odborných štúdií **poskytnúť reálne základné údaje a realizačné oporné body s cieľom dosiahnutia rómskeho sociálneho zmieru, účelného obsahu** na základe **Rámцovej dohody vytvoreného Nariadenia vlády**, ktoré je povolané na **vyjadrenie** na rómsku integráciu sa vzťahujúcej **vládnej vôle, dosiahnutia čo najväčšej efektívnosti**, ako aj po aplikácii vytvoriť zmeny, doplnky právnych predpisov.

Počas predsedníctva Maďarskej vlády prijaté „**Rámc EÚ pre vnútroštátne stratégie integrácie Rómov do roku 2020**“ (ďalej: COM(2011) 173 Stratégia integrácie Rómov) sa odvoláva na nižšie uvedené:

„Podľa nedávneho prieskumu Svetovej banky (Roma Inclusion september 2010) napríklad **plná integrácia Rómov na trhu práce** v prípade jednotlivých štátov **môže mať odhadnuté ekonomické výhody 0,5 miliardu eur ročne.**“

K stiahnutiu: http://www.eu2011.hu/files/bveu/documents/A_nemzeti_romaintegracios_strategiak_unios_keretrendszer_2020-ig.pdf

Podľa štúdií a možnosti VÉROSZ realizáciu COM(2011) 173 Stratégie integrácie Rómov:

- 1) V etape „Prístup k vzdelávaniu“ časť „Musíme rozšíriť prístup ku kvalitnej výchove a opatere v rannom detstve“, v rómskych rodinách možno dosiahnuť výslovne len **príkladnou starostlivosťou rodičov**, ktorú možno zabezpečiť cez dlhodobu udržateľnú **vzdelávanie dospelých** na základe istého videnia na ekonomickom základe, čo **s rómskymi rodičovskými združeniami** v štátnych školách zavedením pedagogickej asistencie, **vo veľkých masách vieme zabezpečiť merateľný postup vo výchove detí**,
- 2) V etape „Prístup k zdravotnej starostlivosti“ časť „Členské štátymusia zabezpečiť (najmä ženám a deťom) kvalitnú zdravotnú starostlivosť, ako aj **umožniť prístup k preventívnym službám** a sociálnym službám“, čo **vieme zabezpečiť cez zdravotnú prevenciu** (hygiena, preventívna zdravotná prehliadka, atd.) a **rómsky - spoločenský rodinný prístup**,
- 3) V etape „Prístup k zamestnaniu“ **vykonanie** „...členské štáty pre Rómov musia zaručiť plný a nediskriminačný prístup k odbornému vzdelávaniu, trhu práce a **samostatne zárobkovej činnosti. Treba podporiť prístup k mikroúverom**“, **zaručuje V.I.P. VÉROSZ know-how**,
- 4) V etape „Prístup k bývaniu a základným službám **vykonanie** časti „:Vystupovania smerujúce na bývanie musia byť zabudované do integrovaného prístupu, ktorý zvlášť obsahuje opatrenia vzťahujúce sa na vzdelávanie, zdravotníctvo, blaho, zamestnanie a bezpečnosť, ako aj na zrušenie diskriminácie“ **na celom území Maďarska, alebo adoptované do iného štátu vytvorením zamestnávania na mieste bydlisku:**
 - 4.1. Na základe **Modelového programu na chov malých zvierat V.I.P. Rabbit zabezpečia programy** na chov husí, kurčiat, ošípaných, hovädzieho, Rybné hospodárstvo, E85 Bio-Etanol a Bio-Diesel výroba repky, atd.
 - 4.2. **skleníkový** (napr. *použitím odpadového tepla na predpestovanie bylinných rastlín pri biomasových elektrárňach*) zabezpečuje bio - dedinský program na pestovanie zeleniny -ovocia, rastlinná výroba vykonaná zväzom záhradkárov, atd., ktorú možno vykonať **v nájomnom (rodinnom) byte zabezpečeným predkupným právom.**

V našom modelovom programe za krátky čas – **4-6 mesiacov - sme vedeli merateľne zabezpečiť a dlhodobo udržať pracovné miesto** – spojené so vzdelávaním - **pre cca 2.000-2.500 odkázaných**. Nárok zdrojov na zostavenie a vývoj centrálného systému, ako aj na odštartovanie projektu a jeho financovanie činil cca. 1,4 miliardy Forintov, zoskupenie ktorého majetku a likvidity je v priebehu.

Po zostavení VÉROSZ **Modelového programu na chov malých zvierat V.I.P. Rabbit** systém **bude samohybným a príkladom pre celú Európu a Európsku Úniu**, z čoho priamo vyplýva, že aj ďalšie komplexné V.I.P. programy **sa stanú vhodnými** na **direktné, priame financovanie** zo strany Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), ktorý: **„poskytuje bezprostrednú investičnú podporu pre podnikania (hlavne pre kvv), s ktorou chce podporovať vytvorenie udržateľných pracovných miest.“**

Prvý odsek strany 10 COM(2011) 173 Stratégie integrácie Rómov hovorí:

„Členské štáty **musia pripraviť**, resp. **skontrolovať** národnú stratégiu na integráciu Rómov, a to **do konca decembra 2011 musia predložiť** Komisii. Na jar 2012, **pred ročným rokovaním Rómskej platformy** Komisia vyhodnotí národné stratégie, a o **vývoji podá hlásenie Európskemu Parlamentu a rade.**“

Podľa nášho stanoviska sme **v jedinečnej situácii**, pretože **súčasne so zavedením nášho komplexného modelového programu VÉROSZ V.I.P. Know-how je ďalej adaptovateľný** do rôznych štátov, ako napr. **Srbsko, Čierna Hora, Macedónsko, Rumunsko, Bulharsko, Ukrajina, atd.**, pretože správca programu **János Bírta** je predsedom a **Dr. Zoltán Budai** je zástupcom predsedu Fóra európskych Rómov a kočovníkov a **zastupujú Maďarsko v Rade Európy.**

Dlhodobé zamestnávanie cca. 50.000 osôb, ktoré VÉROSZ V.I.P. môže dosiahnuť **v priebehu 2, čiže dvoch rokov je možné viacnásobne zvýšiť so zabezpečením pola pôsobnosti a osvedčení**, ako aj „pomocou úzkej spolupráce a plynulého dialógu s regionálnymi a miestnymi orgánmi“. [COM(2011) 173 Stratégia integrácie Rómov, strana 9, predposledný odsek]

Treba pripomenúť, že **existuje len málo organizácií na koordináciu záujmov** – ak vôbec existuje – **ktorá dokáže a chce viesť úradný dialóg s osobami, skupinami**, ktoré maďarskými orgánmi činnými v trestnom konaní „**sú považované za zločincov**“ (napr. cigánska kriminalita), **za účelom vybielenia čierneho hospodárstva**. Z našej **pozície v Štrasburgu a z činnosti právnej ochrany Rómov** je nielen našim právom, ale **skoro našou povinnosťou, aby v záujme lepšieho života rómskych nás ich vyzývali**, aby – kontrolovaným dozorom, preukázaním zákonného správania – **prestúpili do bieleho hospodárstva** za protislužbu, ktorá je možné, že zabezpečí menší, ale poctivý základ dane, **a o týchto rokovaníach treba spísať úradnú zápisnicu**.

Našu webovú stránku www.verosz.hu sme troška zjednodušili **v záujme zabezpečenia bezpečnosti know-how** nami vypracovaného **Integrovaného programu podnikania**, tak nižšie uvedené sumárne doklady zabezpečíme k prehliadnutiu len pre pracujúcich v programe a pre budúcich partnerov s ohľadom **na pravidlá obchodného tajomstva**:

V.I.P. Romainnov ukáže metodiku vzdelávania dospelých, ktorá **pri dlhodobom zamestnávaní zabezpečuje rýchly postup**.

K stiahnutiu: http://verosz.hu/html/VIP_romainnov_rv2009.pdf

V.I.P. Human röv. je manažérskym zhrnutím vytvorenia pracovných miest, ktorých uzavretý, so zárukami zabezpečený systém **je vytvoriteľný v každom inom štáte**.

K stiahnutiu: http://verosz.hu/html/VIP_human_rv2009.pdf

V.I.P. malé zviera röv. je našim modelovým programom, ktorý v budúcnosti **vieme adaptovať pre všetky sektory miestneho hospodárstva na hociktoré odvetvie**.

K stiahnutiu: http://verosz.hu/html/VIP_kisallat_rv2010.pdf

V.I.P. NORECI je materiál v angličtine, ktorý **v každom štáte treba aktualizovať podľa regionálnych nárokov a zákonov daného štátu**.

K stiahnutiu: http://verosz.hu/html/V.I.P.VEROSZ_en.pdf

Každú súhrnnú správu treba vytvoriť a zmeniť s prihliadnutím na jednotlivé konkrétne lokálne analýzy a na dané podmienky územia. Treba pripomenúť, že **každá príležitosť stojí len toľko, koľko z nej využívajú**, preto sme sa **snažili etapy nášho programu udržať v čo najväčšej tajnosti, nezávisle od strán, kampaní a od rómskej politiky v Maďarsku**, vzhľadom na to, že **VÉROSZ V.I.P.** presahujúc cez politické cykly, **je otvorený pre každého odkázaného**, žijúceho v rovnakej sociálnej situácii, **nezávisle od štátnych hraníc, politickej a etnickej príslušnosti**.

S úctou:

János Birta

Predseda

VÉROSZ

Koordinačnej rómskej celoštátnej organizácie podnikateľov

Fórum európskych Rómov a kočovníkov, Vedúci maďarskej delegácie

Európska rada Štrasburg, c/o Council of Europe Batiment G-1 quai Jacoutot

Mobil: +36-30-523-3399

H-1046, Budapest, Erkel Gyula u.21.

REG No:10.223., TAX No: 18110087-1-41

Homepage: www.verosz.hu www.ertf.org

E-mail: elnok@verosz.hu janos@birta.hu

DOLOŽKA DÔVERNOSTI: Hore zaslané informácie sú dôvernej povahy, tak tie môže prehliadnúť len osoba označená ako adresát. Celý obsah správy je pod ochranou zákona o obchodnom tajomstve. Ak správa sa k vám dostala omylom, prosíme Vás o jeho oznámenie e-mailom. Ďakujeme.